

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національний університетт біоресурсів і природокористування України
Державне агенство рибного господарства України
Посольство Франції в Україні
Бюджетна установа «Методично-технологічний центр з аквакультури»
Міжнародний інноваційний центр
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний інститут економічних досліджень (Грузія)
Французька асоціація «Дружба без кордонів» (Франція)

«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ»

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

11 квітня 2019 року

***з нагоди святкування 5-ти річчя
кафедри глобальної економіки
Національного університету біоресурсів
і природокористування України***

КИЇВ

<i>Замора О. І.</i> Формування організаційно-економічного механізму розвитку сільського зеленого туризму.....	43
<i>Зелінська О. В.</i> Формування стратегічної конкурентоспроможності підприємств: інформаційний аспект	45
<i>Качуровський С. В.</i> Переваги застосування blockchain в логістиці	47
<i>Киш Л. М.</i> Роль логістичних процесів у розвитку аграрного сектору України.....	49
<i>Коркушко О. Н.</i> Проблеми аграрного сектору економіки: шляхи та способи розв'язання.....	50
<i>Македон Г. М.</i> Світовий ринок меду: перспективи українських експортерів	53
<i>Михальчишина Л. Г.</i> Оподаткування підприємств аграрного сектору: стан та перспективи	55
<i>Наконечна К. В.</i> Експортний потенціал регіонів України в умовах європейської інтеграції.....	58
<i>Потапова Н. А.</i> Ефективність логістики як фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємств.....	60
<i>Томашевська О. А.</i> Сучасний стан та особливості зовнішньоторговельної діяльності України	62
<i>Томчук О. Ф., Кафлевська С. Г.</i> Аналіз виробництва продукції бджільництва та перспективи розвитку галузі.....	65
<i>Ушкаленко І. М.</i> Державне регулювання економічних відносин у виробничій діяльності сільськогосподарського підприємства.....	67
<i>Федуняк І. О.</i> Структура виробництва валової продукції сільського господарства	69
<i>Фіщук Н. Ю.</i> Інвестиції в галузь апк вінницької області.....	71
<i>Ярема Л. В.</i> Формування стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади	73
<i>Аль-Хатіб Вісам Ахмад Мохаммад</i> Залежність Українського ринку хімічних засобів захисту рослин від імпортової продукції з огляду на збільшення внутрішнього попиту та пропозиції	75
<i>Бурко К. В.</i> Облікові аспекти регулювання земельних відносин	78

Бурко К. В.

асистент

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

Україна

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

В аграрній сфері земля виступає головним економічним ресурсом суспільства та основним засобом виробництва. Земельні відносини в країні формуються під впливом ряду факторів: суспільний розвиток, природно-кліматичні умови, форма власності, потреби використання земель, охорона, поліпшення та інші.

Сутність земельних відносин складають елементи права власності на землю: володіння, користування і розпорядження земельними ділянками.

Подальший розвиток та вдосконалення земельних відносин в Україні визначено за такими основними напрямками: дерегуляція обороту прав на земельні ділянки, стаłe землекористування, консолідація землеволодіння та землекористування, запровадження повноцінного ринку земель сільськогосподарського призначення, вдосконалення і розвиток системи кадастру та реєстрації речових прав на нерухоме майно та забезпечення і захист прав на земельні ділянки [1].

Ефективне управління земельними відносинами створює передумови для розвитку підприємництва на селі та нарощування виробництва продукції сільського господарства, соціально-економічного розвитку сільських територій, надходження коштів до місцевих та державного бюджетів від використання сільськогосподарських земель за умов збереження й відновлення природних властивостей довкілля [2, с. 508].

Земельна проблема знаходиться в центрі уваги науковців та практиків. Питання власності на землю та земельні відносини в Україні є актуальними та досліджуються в різних аспектах. Досить широким є спектр досліджень провідних економістів з питань обліку та аналізу використання земельних ресурсів. Пріоритетними напрямками досліджень для вчених-обліковців стали питання удосконалення понятійного апарату, економічної сутності та класифікації земельних ресурсів, системи рахунків та порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з земельними ресурсами, форм первинних документів, реєстрів обліку та звітності.

Наукові дослідження в сфері бухгалтерського обліку процесів землекористування були активізованими подальшою ринковою трансформацією вітчизняної економіки. Разом з тим, залишаються невирішеними значна частина проблем, пов'язаних із завершенням земельної реформи та переведенням земельних відносин у сільському господарстві на ринкову основу. Існує потреба у розширенні теоретичних напрацювань та практичних рекомендацій щодо обліку в умовах розвитку інноваційних методів землеробства.

На думку М.В. Правдюк, проблема обліку земельних відносин завжди актуальна через необхідність встановлення факторів і мотивів, що зумовлюють посилення ролі держави в управлінні земельними відносинами у сільському

господарстві. В останні роки це питання тяжіє до концептуальної, глобальної постановки, вирішення якого сприятиме процесу євроінтеграції України та стандартизації її облікової системи [3, с. 100].

Т.Г. Китайчук та Ю.М. Мудрик впевнені, що без удосконалення бухгалтерського обліку земельних ділянок, без пошуку найбільш раціональних та ефективних методів обліку і контролю не можуть бути успішно вирішені і завдання земельної реформи [4, с. 138].

Вагоме місце дослідженню щодо розвитку бухгалтерського обліку земельних ресурсів та економічних відносин, пов'язаних з ними відводиться у працях В. М Жука. Зокрема, автором запропоновано Концепцію розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки, головним напрямком якої є формування методології обліку сільськогосподарських земель [5].

Н. М. Малюга вважає, що саме через послаблення уваги до бухгалтерського обліку, недостатнє розуміння сутності категорії «методологія» представниками державних органів влади, які регулюють бухгалтерський облік в Україні, неможливо забезпечити його відповідність соціально-економічним і економіко-правовим відносинам [6, с. 191].

О. В. Ільчак увагу приділяє обліку земельних ділянок, які використовуються для сучасного високотехнологічного землеробства. Зокрема, автор пропонує облік земельних ділянок, задіяних у органічному виробництві, вести окремо від тих, які обробляються звичайним способом, що дозволить контролювати їх оборот у сівозміні, найменування і обсяги внесених добрив, висіву насіння, використання засобів захисту рослин, тобто забезпечить інформацією, необхідною для підтвердження відповідності органічної продукції. Також це дозволить контролювати зміни родючості та інших якісних характеристик ґрунтів, порівняно зі звичайними ділянками, що дасть підстави для їх вартісної переоцінки в обліку. Окрім того, зосереджується увага на необхідності в інноваційному землеробстві розрізняти власне земельні ділянки, капітальні витрати на поліпшення земель та права на користування земельними ділянками [7, с. 226].

На думку Н. Л. Правдюк та А. Л. Правдюк наявність нових вимог до якості інформації бухгалтерського обліку земельних ресурсів зумовлює потребу розробки стандарту управлінського обліку земельних ресурсів, який би узагальнив нові нормативи інформаційного забезпечення управління земельними ресурсами на всіх рівнях [8, с. 32].

Подальшого дослідження потребують питання: обліку та особливостей оцінювання права постійного користування земельною ділянкою; виявлення недоліків щодо обліку оренди земельних ділянок та встановлення шляхів їх вирішення; організації бухгалтерського обліку якості землі в сільськогосподарських підприємствах; відображенні особливостей документального оформлення операцій із купівлі-продажу земельних ділянок та методики їх бухгалтерського відображення; обліку витрат на поліпшення земель; організації управлінського обліку в сфері земельних відносин у відповідності з вимогами сучасного управління виробництвом та інші.

Список використаних джерел:

1. Реформа сільського господарства. Національна рада реформ. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://reforms.in.ua/uareforms/reforma>

2. Шарий Г.І. Інституційне забезпечення розвитку земельних відносин в аграрному секторі України. [Моногр.]Полтава. 2016. 604 с.
3. Правдюк М. В. Обліково-інформаційне забезпечення розвитку земельних відносин у аграрному секторі Вінницької області. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 8. С. 99-118.
4. Китайчук Т.Г, Мудрик Ю.М. Особливості обліку землі та земельних відносин. Зб. наук. праць Таврійськ. держ. агротехнолог. ун-ту (економічні науки). 2013. № 2. С. 137-143.
5. Жук В. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки : монографія .К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН, 2009. 648 с.
6. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: [монографія] . Житомир: ЖДТУ, 2005. 548 с.
7. Ільчак О. В. Облікові аспекти земельних відносин в умовах інтеграційних процесів. . Бізнес Інформ. 2014. № 8. С. 223-228. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_8_41
8. Правдюк Н.Л., Правдюк А.Л. Посилення нормативів якості облікової інформації та її ролі в управлінні земельними ресурсами. Економіка АПК. 2018. № 10. С. 26 - 39.

УДК: 33.01

Потанов О. С

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

Україна

СУТНІСТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ

Економічний механізм є базовою категорією в економічних дослідженнях, багатоаспектність якого окреслюється як в дослідженнях на макрорівні, так і відносно специфічних процесів різної специфіки. В загальному змісті термін механізм враховує наявність взаємозалежних елементів, які приводять об'єкт до руху. Існує два основних підходи для оцінки та розгляду механізмів: оцінка механізмів з позицію впливу на економічний об'єкт; з позиції внутрішньої побудови як взаємодії визначених складових.

У світовій науці існує два основні напрями дослідження економічних механізмів [1]: інформаційний та функціональний. Інформаційний підхід сформований на основі теорії економічних механізмів, яка надала теоретичні і прямі практичні результати застосування. Схожі підходи до ринкової діяльності розвиваються прихильниками інституціональної концепції. У її рамках стоїть питання про організацію ринків на засадах упорядкованих ринкових процедур і повноти обміну інформацією між господарюючими суб'єктами. По інституціональній концепції не прогнозованість ринків обумовлена асиметричною інформацією в рамках існування спеціальних суспільних інститутів, що забезпечують максимізацію корисності всіх учасників економічних відносин. Функціональний підхід побудований на вивченні основ формування економічних механізмів. В його основу покладено поняття взаємозалежності явищ в господарській діяльності, що визначено їхньою класифікацією. Механізм як інструмент впливу характеризує процес керування яким-небудь об'єктом. Його основною новою є структура, яка включає: об'єкт